

LIETUVA

NR. 45 (571) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. LAPKRIČIO — OUTUBRO 11 D. — XVII METAI

Plačiajame Pasaulyje

VATIKANAS Praėjusią savaitę šv. Tėvas paskelbė, jog Bažnyčios vyskupų suvažiavimas baigsis gruodžio 8 dieną. Jis prašė visus vyskopus ir klebonus suorganizuoti trijų dienų pamaldas gruodžio 6, 7 ir 8 dienomis, kad visa Katalikų Bažnyčia pasijustų kaip viena su popiežium ir vyskupais, pasiryžusi įgyvendinti Santarybos nutarimus.

BRAZILIJ A

Brazilijos politinis gyvenimas labai rūgsta. Vieni džiaugiasi prezidento Castelo Branco paskelbtomis reformomis, kiti gi nepatenkinti Nepatenkintų tarpe yra dežopo nepasitenkinimo. Vieni nepatenkinti kad panaikino visas partijas, kad tardomi ir bus traukiami atsakomybėn senieji politikieriai. Buvo ilgai tardomas buvęs prezidentas Juscelino Kubitschek, Tardymai nu traukti dėl jo pašlijusios sveikatos. Norima tardyti ir buvęs prezidentas Janio Quadros bei kiti aukšti pareigūnai. Antra grupė nepatenkintų tai kariuomenės sluoksniai, dalis spaudos ir revoliucija šimtu procentų remiantieji asmenys. Jiems atrodo, kad dabartinė valdžia esanti per švelni buvusiems aukštiejiems pareigūnams, kurie privedę kraštą prie nusmukimo, patys praturtėdami valdžioje. Jie nori, kad dabartinė valdžia visu griežtumu šluotų lauk iš valdymo aparato visus nesąžiningus valdininkus, visus buvusių valdžių rėmėjus, ypač raudonuosius ir rūžavuosius.

Šiomis dienomis turfi pasirodyti nauji valdžios dekretai, kurie nustatys, kiek ir kokios partijos gali būti sukurtos senųjų vietoje ir t.t.

INDONEZIJ A. Ten padėtis dar neaiški. Komunistiniai gairai valai tebekovoja Javos saloje. Kariuomenė jieško suimtų komunistų partijos galvą Aidit, Kariuomenė ir studentija reikalauja pašalinti ministrų pirmišką Subandriū, kurs esąs labai palankus komunistinei Kinijai. Prezidentas Sukarno vis dar nori būti nuolaidesnis sukilėliams, ypač komunistams.

RODEZIJA atrodo esanti kaip išsiveržti gatavas vulkanas. Ian Smith, ministras pirminkas, nesutarė su Anglijos ministru pirmininku Wilsonu ir graso tuojau paskelbti Rodeziją nepriklausoma valstybe ir keletas šimtų tūkstančių baltųjų europiečių

nori vieni valdyti keletą milijonų vietinių juodųjų, kurie reikalauja sau lygių teisių su baltaisiais ir lygių balsavimo teisių. Anglija pagrasino imtis griežtų priemonių, jei Smith su nieku nesiskaitydamas, paskelbtų nepriklausomybę. Jungtios Tautos irgi nutarė, kad Rodezija dar palauktų. Dar neaišku, kaip Smith pasielgs

VJETNAMAS, Prieš savaitę atrodė, kad S. Vietkongo vadovai, amerikiečių aviacijos bombarduojami ir pralaimėję eilę mūšių jau bus linkę derėtis dėl taikos. Deja, tas spėliojimas nepasitvirtino. Vietkongo ministras pirmininkas Pham Van Dong pasakė japonų žurnalistams, jog tol nesiderės dėl taikos, kol amerikiečiai neatitrauks iš Pietų Vietnamo visų savo karinių jėgų.

SSSR Kruščiova padėjus į lentyną, pamažėle pradėta Rusijoje «nupurvinti nudulkinti» ne tik Staliną, bet ir didžiąsias jo priešą komunizmo išdaviku apšauktą bei nužudytą Leoną Trockį! Šiomis dienomis jis pirmą kartą po daugelio metų vėl buvo parodytas viename filme.

Keisti prieštaravimai pastebimi kom Rusijos spaudoje. Aleksej Kossigin buvo paskelbęs didesnę produkcijos laisvę. Jis sakė, jog patys fabrikai ir ūkiai turėsia nuo šiol planuoti, kiek ir kokių prekių gaminti, kokiomis kainomis parduoti, patys atlyginimus darbininkams nustatyti ir tt, panašiai, kaip daroma kapitalistiniuose kraštuose. Tai davė pagrindą manyti,

jog Rusija jau pasuko atgal į kapitalistinę ūkio sistemą.

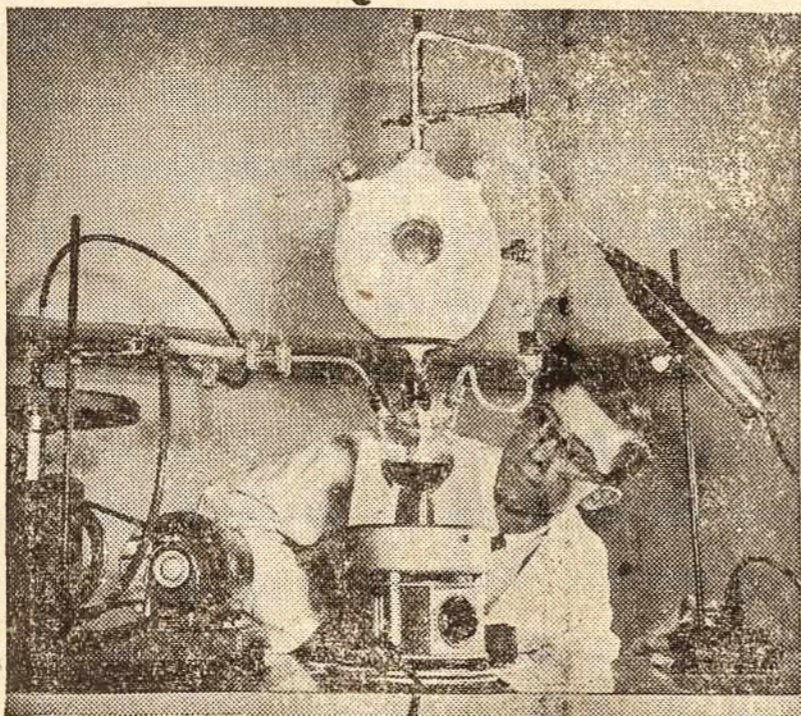
Bet šiomis dienomis naujasis ekonomijos «caras» Nikolai Baibakov griežtai paneigia fabrikams tokius planavimus. Viskas busia ir toliau planuojama centre — Maskvoje. Kieno pusėj tiesa? Kosigino ar Baibakovo? Viena yra aišku. Rusijos komunistų partijoje eina imtynės dėl partijos linijos, kaip ji toliau tvarkys valstybės gyvenimą.

AŠTRŪS GINČAI vyksta SSSR spaudos ir komunistinės Kinijos. Kinija stengiasi jokiū būdu neprileisti, kad Rusija dalyvautų Alžyre įvykty turinioje Afrikos Azijos komunistų partijų suvažiavime. Rusija esanti Europos, ne Azijos ir ne Afrikos valstybė, tai jai nesą ko jieškoti toje konferencijoje. Rusija gi mano turinti vadovauti viso pasaulio komunistams ir dalyvauti visų kraštų partijų suvažiavimuose. Kuo pasibaigs visi tokie ir panašūs Rusijos bei komunistinės Kinijos ginčai ir priešingumai?

VATIKANAS aiškiai pasisakė kad Popiežius nevyksias ateinančiais metais Lenkijon, kai ta švęs 1000 metų jubiliejų nuo katalikybės priėmimo. Dėl to labai apsidžiaugė kitų kraštų katalikai. Mat atrodė, kad popiežiaus nuvykimą Lenkijos komunistai gali labai š naudoti savo tikslams ir kad tas apsilankymas galėtų dar labiau pakenkti tikintiesiems komunistų kraštuose.

NAUJENOS IŠ MEDICINOS

Amerikos mokslininkai bando naujas medžiagas antims dantų skylės užtaisyti. Dabar dantistai turi dantų gręžti ir

Studijos apie gyvybės pradžia R. Jones, gimnazijos studentas Dukotown, Tencese rodo savo paties išrastą aparatą st dijoms apie gyvybės kilmę, kuris laimėjo mokslo konkurso premiją.

Teisingos Algos?

Visuose demokratiškos laisvės kraštuose dažnai įvyksta tai ilgesni tai trumpesni darbininkų streikai. Vieni tuos streikus smerkia, kaip neteisingsus ir neišmintingus kiti gi juos remia, nes laiko juos teisingais ir reikalingais. Vieni skundžiasi, kad per daug iškeliamos visų daiktų kainos, kiti tvirtina, kad nebeapsimoka laikyti krautuves Kieno teisybė?

Prisiminkime, ką Bažnyčia sako apie teisingą atlyginimą už darbą, apie algas.

ŽMOGAUS DARBO VERTINIMAS

Atlyginimas, be abejo priklauso nuo įvairių ūkinių, socialinių ir politinių aplinkybių. Tačiau visų jų pagrindu yra tai, kaip kas vertina žmogaus darbą. Norint teisingai įvertinti žmogaus darbą reikia atsižvelgti į trejetą dalykų darbe. Kiekvienas darbas yra ir asmeniškas ir bendruomeniškas ir ūkiškai būtinais reikalingas.

Iš ūkiško taško žiūrint darbas reikia sakyti, kad teisingas atlyginimas už darbą yra ūkiškai naudingas ir reikalingas. Juk daugumai kitiems dirbančiųjų vienintelis pragyvenimo šaltinis yra tas uždarbis. Juo daugiau jis uždirbs, daugiau galės pirkti. Daugiau darbininkams perkant, reiks daugiau gaminti. Daugiau darbininkų gaus darbo ir uždarbio, nyks skurdas. Tat jau grynai ūkiškai žiūrint, didesni atlyginimai yra reikalingi ir naudingi visuomenei, kraštui ir patiems fabrikantams.

Nors žmogus tik savo rankomis tedirbtų, vistiek tame darbe dalyvauja visos žmogus, kaip asmuo. Todėl ir atlyginimas turi būti pakankamas padengti visus TO ASMENS reikalus. Jis turi būti

pakankamas šeimai tinkamai išlaikyti, dvasiniams — kultūriams poreikiams patenkinti, santaupoms susidaryti, kad galėtų įsigyti šokią tikią kilną jamą ir nekilnojamą nuosavybę. Tik finansinė ir nekilnojamoji nuosavybė užtikrina žmogui asmens laisvę ir apsaugo jį nuo moderniosios vergijos, garbinamos tiek kapitalistiniuose, tiek komunistiniuose kraštuose.

Nei paskiras darbdavys, nei bendrovė, nei miestas, nei valstybė, nei pats darbininkas neturi teisės sutikti su nepakankamu atlyginimu. Jei sutinka tai nusikalsta toms pagrindinėms kiekvieno darbo sąlygoms.

Žmonės parūpina sau ir savo šeimai pragyvenimą dirbdami ir pavieniai, ir drauge su kitais, apsimainydami savo talentų ir to darbo vaisiais. Visi gyvename iš bendrai dirbamo darbo vaisių. Todėl kiekvienas turi teisę gauti iš kitų atitinkamą savo dalį pagal savo darbui įdėtą pastangą. Jei ta jo dalis nepilnai teatiduodama, ar ją kiti pasisavina, tai nusikalsta ma prieš socialinį teisingumą.

Žinoma ar daugiau ar mažiau vaisių darbas neša, tai priklauso nuo profesijos, nuo krašto išsivystymo, nuo krašto bendros gerovės lygio, ar krašto ūkis kyla, ar krinta. Kaip visi turi pareigą prisimti ir nešti bendras naštas, taip visi turi teisę gyventi pagal bendrą visam kraštui ūkinį ir socialinį lygį.

Tai trumpai katalikų socialinis mokslas taip išsako: Kiekvienam atlyginti pagal jo įdedamą darbą, kiekvienam pagal jo būtinus reikalus ir atsižvelgiant į bendrąją krašto ekonominę padėtį.

P. Salantas

padarytą skylę prikimšti. Naujosios medžiagos esančios priimančios prie danties paviršiaus. Prilipusios taip pridžiūva, kad uždaro skylutę ir nebeleidžia jai toliau pūti, panašiai, kaip dažai kad neleidžia geležei rūdyti.

KURTUMUI IŠVENGTI

Išrasti Illinois Universitete (JAV) du aparatai žmogaus klausai patikrinti ir laiku apsaugoti, kad neapkurstų. Aparatai yra maži, turi vos du su puse milimetro skersmens, bet juose yra 10 tūkst. tančių stiklo plonyčių siūlelių, kurie nušviečia tiriamąją ausies dalį ir nuima jos paveikslą. Vienas aparatas ištiria ausies dalis, esančias su juo stačiu kampu, kitas aparatas dalis esančias jo priekyje. Į ausies vidų aparatai įvedami trupučiuką įpjauant ausies bubnelį.

Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė, kuri šią savaitę atvyko Brazilijon, geriausių krepšinininku Europoj yra pripažintas Modestas Paulauskas, 20 metų amžiaus, metro 91 cm aukščio, priklausantis Kauno Žalgirio komandai.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ gyvenančių Š. Amerikoje 5 sis suvažiavimas įvyko Detroite rugs. 4-5 dienomis. Diskusijų metu pasisakė visa eilė gydytojų, askaitų klausėsi gausus visuomenės būrys. Iškilmingojo akto metu pagrindinę paskaitą skaitė politinių mokslų daktaras, Wisconsin un-to prof. Vyt Vardys.

Suvažiavimo metu buvo su rengtos parodos. Svarbesnius suvažiavimo momentus į mažetofo juostą įrašė «Amerikos Balso» atstovas ir jie pertransliuoti į Lietuvą. Suvažiavimą aprašė «Detroit News» dienraštis.

Bulvės buvom labiau pasiilge kaip mėsos

AŠ BUVAU PASMERKTA MIRTI

Atvykusi iš Lietuvos pasakojo apie savo pragyvenimą Lietuvoje rusam antru kartu atėjus iš jos buvo atimtas ūkelis, turėjo registruotis kas dieną saugumė. Per tas dienas visko matė. Matė prievartaujamą moteris Matė vežimus į Rusiją. Matė ir paprasčiausius plėšimus.

Gražiau apsirengęs nė Kretingoje negalėjo pasirodyti. Būdavo užpuolamas ir nurengiamas. O rūbus — pasakojo moteris — ruskiai nuveždavo į kitą miestą ir parduodavo. Patys nepardavinėdavo, bet pagaudavo kokią moterį ar kokį senuką, pristatydavo kad parduotų, o patys už kampo žiūrėdavo ir saugodavo, kad tas pardavęs su pinigais nepabėgtų.

Sunku visus žiaurumus ir aprašyti. Tik tas juos gali suprasti, kas pats yra kentėjęs rusų rojuje. Aš pati — pasakojo ji — buvau daugel kartų mušta ir primušta. Atsigavau, bet atmintis liko smarkiai pažeista.

KALĖJIME DĖL VYRO

1946 m. mane suėmė ir uždarė kalėjime — Veiviržėnuose. Vėliau iškėlė į Kretingą, kur buvau smarkiai tardoma ir kankinama. Buvau kaltinama dėl savo vyro. Sako, kad jis part žanas ir kad aš jį remiu. Reikalavo, kad jį iš

bar bus eilė. Tik širdy mel dieši — prašai Dievą kad nuo dėmes atleistų; neprašai išgelbėti nuo mirties, nes mirtis jau nebaisi. Tikrindavo kiekvieną naktį. Ir nebuvo tos nakties kad ko nors neišvestų. Po tokio apsilankymo išgirsti subildant duris, sužiant mašinos motorą. Mūsų likimo broliai buvo išvežami ir daugiau nebegrįždavo.

Paprastai juos nuveždavo už Darbėnų į pušynėlį ir ten sušaudydavo.

Maistas kalėjime buvo blogas: 80 kibirų vandens katilė būdavo maždaug vienas kilogramas mėsos. Pakabintas ant šniūrelio jis virdavo, kol išvirdavo o išviręs pranykdavo. Sakydavo, kad jį sudorodavo šeimininkė su čekistais. Vieną kartą per dieną duodavo truputį miltų ar kruopom pamaišyto vandens. Galvodavom: kad nors druskos pridėtų daugiau: nors vandens galėtum prisigerti. Bulvės buvom pasiilgę labiau kaip mėsos.

Visi kaliniai turėjo dirbti čekistų priežiūroje. Kartą viena kalinė, dirbusi už kalėjimo, rado sušalusią bulvę. Pasiūpęs parsinešė į kamerą. Pusę bulvės gavau ir aš. Buvau taip skani kaip medus. Svajojom: o kaip ateitų tokia diena, kurią nors bulvių gautume privalgyti, tada ir mirti būtų lengviau, nes iš čia išėiti jau nebebuvo vilties.

Kurie turėjo giminių ar artimųjų laisvėje dėjo į juos viltis. Jie galėjo įduoti ką nors esantiems kalėjime, tik reikėjo parodyti sargui butelį samagono. Buvu uzdrausta ką nors įduoti kaliniui, bet čekistai pamatę butelį, tapdavo malonesni ir atneštą pudingą perduodavo kaliniui. Jei būdavo atnešama didelė duona gabalas, tai prieš paduodami kaliniui duoną su piauštydavo gabaliukais.

KOI ĖL MANE PALEI O

Kažkas man rodė įtartiną, kad mane rečiau tardė. Vėliau ir visai nustojo tardę ir leido dirbti kalėjimo virtuvėje. Jutau, kad kas nors atsitiko, bet negalėjau žinoti kas. Nežinioje ir toliau virtuvėje dirbau. Virdama mėsą, taip supiaus tydavau kad visa suvirtų ir niekas negalėtų jos išgriebti. Tik tokiu būdu ji patekdavo kaliniams. Pradėjus virtuvėje dirbti gavau ir geresnę kambarą kurioje jau buvo narai. Niekas jau naktį neteidavo. Pradėjau ramiau miegoti ir atsigauti.

Taip praėjo keliolika dienų, ir vieną kartą ateina virtuvės prižiūrėtojas ir veda mane pas saugumo viršininką Makarovą. Drebanėla širdimėjau. Buvau nustebinta, kad jis rodėsi visai malonus. Jis sakė: «Šiandieną kalėjime pietų nevalgys, mes tau užpirkome pietus valgykloje. Ten bus vežimas, kuris tave parveš į Veiviržėnus». Padavė valgyklos adresą ir toliau sako: «Esi laisva; buvai neteisingsai kalinama». Ištraukė iš stačiaus mano vyro laišką ir sako: «Tavo vyras yra Vokietijoje, jis tavęs ieško». Kai man nuo tos žinios džiaugsmo ėmė svaigti galva, jis pasakė «Sėskis», o pats išėjo į kitą kambarį. (Tik paskiau patyriau, kad mano vyras manęs ieškodamas parašė laišką į namus, į Veiviržėnus kur mes iki 1945 gyvenome. Kada jis manęs ieškojo, aš jau buvau kalėjime. Veiviržėnų saugumas, pagavęs mano vyro pirmą laišką tuojau perdavė Kretingos saugumui. Jiems tuomet pasidarė aišku, kad aš esu nekalta ir neteisingsai apskūsta. Nes mano vyro nėra miške, jis Vokietijoje).

Makarovas grįžo su mano byla ir sako: «Buvai apkaltinta dėl vyro, kad jis yra banditas ir kad pati jį remi. Štai

čia skundėjų pavardės su parašais». Jas perskaitė: apylinkės pirmininkas Mikas Buivydas iš Ruginių kaimo, Petras Dabraziejus, brigadininkas Antanas Rasutis, Pranas Dotas, Juozas Ilginis, Jonas Pupšys, pašto viršininkas Povilas Bruzda, Petras Bruzda, Makarovas siūlė man paduoti skundą prieš tuos asmenis dėl neteisingso skundimo. Buvu parašęs tokį skundą ir man padavė jį pasirašyti.

(Bus daugiau)

Darbininkas, 1965 IX 8

LAISVAJAME PASAULYJE

PASAULINĖJE New Yorko Mugėje rugsėjo 5 d. įvyko Pabaltijo Valstybių Diena. La proga kalbėjęs Lietuvos atstovas J. Kajeckas pažymėjo: «Okupanto švenvagiška ranka nuplėšė Lietuvos trispalvę nuo Gedimino kalno visų Lietuvos pastatų, Lietuvių išeivių meilė Tėvynei šioje parodoje je ją garbingai iškėlė. Mūsų kė trispalvė tebeplevėsuoja Laisvės Stovyklos kaimynystėje ir draugingų Estijos ir Latvijos valstybių vėliavų draugystėje. Ji spindi laisvės dienų grožiu.»

VIENAM didelės įtakos lietuvių jaunojoje kartoje turinčiam lietuviui dr. Juozui Girniui suėjo 50 metų. Ta sukaktis buvo paminėta Bostono lietuvių ir visos liet. spaudos. Dr. J. Girnius dar spėjo mokslus išėiti Nepr. Lietuvoje, bet tobulinosi JAV valstybių ir Montrealio Universitetuose. Jis yra parašęs daugybę straipsnių, redaguoja «Aidų» žurnalą, įeina į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Tarybą ir jau antri metai yra Ateltininkų federacijos vadu. Jis dažnai kviečiamas paskaitininkas, paarsėjęs naujos egzistencinės filosofijos atstovas.

A Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861 - 1864

XXII

(tąsa)

— Paklauskite, ką rašo Lordone Garcenas, tas gerųjų Europos žmonių sąžinės reiškėjas, straipsnyje «Mater dolorosa»: «Kas per kilnumas kas per poezija! tos moterys su gedulu, tas reginys tikrai viduramžiškų minių, suklypusių prie Madonos kojų laukinių žvėrių akivaizdų. Ar skaitėte apie tai, Aleksandrai Nikolajevičiau? Tokių baisenybių nerasi nė Žukovskio bala dėse. Jei visa tai atsitiko prieš tavo valią, tai rask kaltininkus nubausk piktadarius arba... nusimk karūną ir eik į vienuolyną atgailoti; tau nebėra daugiau svarios sūlovės nė ramios sąžinės! Pakako tau keturiasdešimties dienų, kad iš didžiausio Rusijos cario ir liaudies išvaduotojo pasidarytum paprastu budeliu

ir žmogžudžiu! Pro šlovės spindulius ne kartą prasimušdavo kaltinančios kraujo dėmės, bet šlovė, sutepta niekšingai pralietu krauju dvokia amžinai. Taip neapsirikau; niekšingai pralietu krauju!»

Perskaitęs tai, Pianka sugraibstė savo popierius, ir visi sužadinti, netarę daugiau nė žodžio, išsiskirstė.

XXIII

Jadvyga parvykusi į tėviškę, jau iš pat pirmos dienos ėmė akylai žvalgytis, kas čia naujo bus įvykę per tuos dvejus jos nebuvimo metus. Ir diena iš dienos, juo plačiau ir giliau įstengė įžvelgti į dvaro gyvenimą ir santykius, juo tamsiau niakėsi jos veidas, juo dažniau rūsti raukšlėlė įsibrėždavo tarp jos antakių. Pirmausia ji išlandžiojo so

dą ir parką, apėjo ir apžiūrėjo dvaro pastatus. Vieną po pietų užklydusi už daržinių, ji surado ir nuošalią pašūrę su loviais ir rykščių ryšuliais pasieniuose. Baisus suvokimas nusmelkė jos širdį. Pamačiusi daržinėje besitriūšiantį vežėją Pranciškų, ji ėmė klausinėti, kas tai per patalpa ir kam skirti jos keisti įrengimai. Nenoromis leidosi Pranciškus į kalbas su panele, ir jis per tuos dvejus metus atrodė pasikeitęs paniūręs. Pagaliau vis dėlto pavyko jį prikaibinti ir ėmė pasakoti Pranciškus tokių dalykų, nuo kurių baisėjosi panelės širdis. Ji sužinojo apie koto Rubikio Rudžio pareigą, apie Bagdonų Ievutės išniekinimą, nuoplakimą ir mirtį, apie Šilėnų ir kitų kaimų baudžiauninkų kivirčą su ponu Skrodskiu ir baisią egzekuciją apie dvaro daromas skriaudas valstiečiams ir nepakeliamą jų vargą.

— Nėra šiame gyvenime laimės, panele, — kalbėjo baigdamas Pranciškus, — bet

jau tokio vargo ir neteisibių, kaip pas poną Skrodskį — dovanokite, panele, už atviru man, — niekur kitur nerasis.

Skaidu buvo Jadvygai klausyti tokių žodžių apie savo tėvą, ir tai dar iš tarno burnos! Prieš dvejus metus ji nebūtų pakentusi tokio įžulimo, bet šiandien laikai pasikeitę, ir ji mąsto jau kitaip. Dvaro tarnas ir kaimietis turės būti sąjungininkai didžiojoje kovoje dėl tėvynės laisvės. Reikia juos į tą kovą ruošti, reikia užgesinti jo širdyse pagiežą, nutrinti skriaudų atsiminimus o įžiebtį pasitikėjimą, visų luomų vienybės jausmą ir geresnio susitvarkymo mintį.

— Taip, Pranciškau, sunkus buvo baudžiauninkų gyvenimas, — guodė jį Jadvyga, — bet baudžiava, matai, jau panaikinta. Dar metai kiti, atkovosime tėvynės laisvę ir gyvenimas pagerės. Viskas virs kitaip.

— Baudžiava panaikinta, bet rykštės liko, — kartojo vežėjas andai pasakytus žo-

džius. — Baudžiavą, sako, panaikino cėsorius, o rykštės, tur būt, mes patys turėsime panaikinti, — pridėjo jis, žiūrėdamas pro panelės petį kažkur į tolį.

— Kaip tai patys? — nesu-prato Jadvyga.

— O taip: kotus ir tijūnus ant sausos šakos, o rykštės pakurams..

Panelė nustebusi žiūrėjo į vežėją, Giliai išsiskynęs poniško priešiško tarnui jausmas sujudo jos širdyje.

— Koks tu kerštingas pasidarei, Pranciškau. Stebiuosi, kad tu dar tarnauji mano tėvui, o nesusidėjai su tais vyrukais, kurie pabėgę iš dvarų pakelėse ir smuklėse žmones užpuldinėja — žybtelėjusi akimis, priekaištingai tarė Jadvyga.

— Ponus užpuldinėja ir visokius žandarus, uriadnikus, — pataisė Pranciškus. — Aš kantrus. Palauksiu. Bus miatažas, imsiu dalgę, nes šauti nemoku, paskui gausiu žemės gabalą ir gyvensiu be jokiu ponu ant savo galvos, (B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSÁVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P. Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĖS PRENUMER., Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūrą. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Didysis Suvažiavimas Eina Prie Galo

Katalikų Bažnyčios vyskupų suvažiavimas Vatikane eina prie galo. Šv. Tėvas paskelbė, kad uždaromasis posėdis įvyks gruodžio 8 dieną.

Tą suvažiavimą stebėjo visas pasaulis. Ir ne vien didžiųjų laikraščių korespondentai. Stebėjo jį apie 100 įvairių tikėjimų įgaliotų stebėtojų. Sekė kiekvieną nutarimą ir plačiai aprašinėjo savo laikraščiuose.

Aiškus dalykas niekas negali visiems įtikti. Ir to visų kupų suvažiavimo nutarimai ne visiems teptinka. Yra nepatenkintų pačių katalikų, kad ir pav., dėl mišių ir kitų pamaldų reformos; nepatenkintų yra ir kitų tikėjimų žmonių. Bet vistiek pripažįstama, kad suvažiavimas padarė labai daug gero.

Pačiai Kat. Bažnyčiai svarbus dalykas yra liturgijos reforma, nes ji labiau suartina žmones su kunigu ir su Dievu. Svarbus dalykas yra paskelbimas sąžinės laisvės tikėjimo dalykuose, t. y. kad kiekvienas žmogus turėtų nepaliečiamą teisę taip tikėti ir garbinti Dievą, kaip jam liepia jo sąžinė, ir kad jokia valdžia neturi teisės to tikėjimo varžyti, ar jį dėl to

persekioti. Svarbus dalykas yra ir paskelbimas, jog šių dienų žydija nėra kalta dėl Išganytojo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirties: Svarbus dalykas yra ir tai, kad Bažnyčia pasisakė gerbianti visų tikėjimų turimas tikras geras tiesas ir pastangas suartėti su Dievu. Bet susiriškimas aiškiai pabrėžė ir tą tiesą, jog kiekvienas žmogus turi sąžinės pareigą priimti Kristaus duotą Evangeliją ir Jo Bažnyčią, kai jis suprato, jog ta Bažnyčia tikrai yra paties Išganytojo įkurta.

Prieš tą suvažiavimą užbaigiant bus priimta dar keletas labai svarbių nutarimų, liečiančių katalikų gyvenimą ir santykius su moderniojo pasauliu.

Tačiau ir geriausi nutarimai palieka nevalsingi jei žmonės jų nepaiso. Todėl, kad Bažnyčios Suvažiavimo nutarimai tikrai turėtų reikšmės reiks mums, katalikams su jais gerai susipažinti ir stengtis jų prisilaikyti kasdieniame savo gyvenime. «Mūsų Lietuva» stengsis pateikti savo skaitytojams visus nutarimus, juos paaiškinti, kai tik jie bus išleisti ir popiežiaus patvirtinti.

Alkoholiku Žmonoms Žinoti

IV

Anksčiau rašėme, jog yra bent keturių rūšių girtuoklių. Dabar panagrinėsime kiekvieną rūšį atskirai ir pasakysime, kaip su jais reikia elgtis.

Pirmosios rūšies žmonės kartais pasigeria, bet jie dar nėra alkoholikai ligonys. Ir su jais gali būti daug vargo. Jiems patinka gerti. Tai padirgina jų vaizduotę. Prie bute liuko jaučiama artimesnė draugystė. Gal ir pati mėgsti drauge išgerti, jei neperdaug tegečia. Ne vienas vakaras jau kiau prabėgo šitaip begurkšnojant su vyru ir besišnekučiuojant.

Gal abu mėgstate baliukus. Tie jums atrodo būtų nuobodūs, jei nebūtų likerų. Mes pačios pasidžiaugėme ne vienu tokiu linksmu vakaru: Tikrai, stiklų ukas likerio geroje kompanijoje gali būti tartum

tepalas girgždantiems ratams. Bet sykiu patyrėme, jog daugelis tais atvejais nesilaiko saiko ir nusigeria. Kas daryti? Kaip elgtis su tokiais «proginiais» girtuokliais?

VISŲ PIRMA

Niekada nepykti. Net ir tuo atveju, kai vyras tampa nebepakenčiamas. Kantrybė su gera nuotaika yra būtinausias vaistas.

Mums atrodo jog neturėtume mokytį vyrą, kaip gerti. Jei tik jis pradės galvoti, jog esi priekabi, erzli, gadinanti gerą nuotaiką, tai nustosi bet kokios jam įtakos ir nieko ne laimėsi. Kaip tik todėl jis ims dar dažniau pasigerti. Jis tau priekaištaus, kad jo nesupranti, gali palikti vieną pačią vaikatą ir net imtis įieškoti kitą, jį geriau suprantančio

draugo, kurs ne visada bus vyras.

Neprileisk vyro išsigėrimams sugadinti tėvo santykius su vaikais ir draugais. Jie reikalingi tavo draugystės ir paramos. Yra galima vesti pilną ir naudingą gyvenimą vyrui ir toliau gerokai nugeriant. Pažįstame moterų, kurios tose aplinkybėse nė kiek nėra baikščios, o yra net laimingos. Nesivaryk, trūks plyš, pataisyti savo vyrą. Gali nepasisekti, nors kažkiek stengtumiesi.

NELENGVA!

Gera žinoma, jog nelengva laikytis šitų patarimų. Bet jų prisilaikydama išvengsi ne vieno susigraužimo. Jūsų gi vyras gali pamažėle susiprasiti ir įvertinti tavo protingumą ir kantrybę. Tai jau būtų geras pagrindas draugiškai su juo išsikalbėti. Tik jau saugokis su juo besikalbėdama nepasirodyti susierzinusia pikta, nepatenkinta, nelaiminga ir kritiška. Stenkis jį jausti jį jo kailį. Leisk jam pajusti, kad nori JAM padėti o ne priekaištauti ir jį ko nors išmokyti.

Besikalbėdama gali patarti paskaityti knygą apie AA, ar bent iki šiol «M.L.» tilpus straipsnius. Gali prisipažinti, jog nemažai rūpiniesi, gal ir be reikalo. Sakyk, kad jis pats, vyras, geriau supranta, kokią didelę riziką pasiima per daug gerdamas. Parodyk jam, kad pasitiki, jog jį gali nustoti gėres, ar bent gerokai sumažinti jei tik rimtai panošų. Sakyk jam, kad rūpiniesi jo sveikata ir nenori būti verksnė. Šitaip gal pasiseks suinteresuoti jį alkoholio problema.

Savo draugų tarpe jis greičiausiai turi vieną kitą tikrą alkoholiką. Galima pasiūlyti imti abiem domėtis tais alkoholikai ir stengtis jiems padėti, Girtuokliai mielai padeda draugams girtuokliams. Tai ir tavo vyras gali susigundyti pasikalbėti su vienu iš jų.

Jei šitaip elgiantis nepabustų vyro dėmesys atrodo, geriausia būtų nutraukti kalbą. Bet paprastai vienas nuodėrdus išsikalbėjimas padraši-

Suniekindi Kunigus?

Kovočami su religija komunistai ypač stengiasi suniekindi kunigus, juos nupiešti jaunimui tokiomis niekšais, kad jų iš tolo vengtų.

Kunigams primeta gobšumą, savanaudiškumą, bukaprotiškumą, ištvirkimą. juos pristato kaip žmonių gerovės priešus, buržuazinio nacionalizmo palaikytojus ir tt. ir tt.

Lietuvoje leidžiamas neva juokų laikraštis «ŠLUOTA». Ir tikrai jame randi tik šiukšles. Štai pavyzdys, kaip «Šluota» vaneja Obelių parapijos kun. Strelčiūną (1964 m. kovo numeryje).

Kodėl kun. Strelčiūnas užsitarnauja ne tik «visų» Obelių miestelio gyventojų pastabas «na ir buvo paukštelis», bet ir ištrėmimo iš parapijos? Kuo jis buvo kaltas? Ar parapijos pinigų nusavinimu kaip rašo «Šluota»? Jei jis būtų tuo nusikaltęs, tikriausiai būtų teisėms jį griežtai nubaudęs. Ar jis buvo kaltas kaip rašo «Šluota», ne visai dievo baimingais pasilinksminimais Panevėžyje. Daugplyje ir smėlėtuose Dauguvos pliažuose? Jei jis tikrai būtų taip kaltas tai iš to būtų padarytas didelis viešas skandalas kokio komunistai jau seniai laukia. Jei tai būtų buvęs ne šmeižtas bet faktas, komunistinė spauda būtų atskleidusi kiekvieną smulkmenėlę. O tai jai nesunku padaryti, nes kiekvienam kunigui išvykti iš savo gyvenamos vietos reikia policijos leidimo (kaip caro laikais!) o bet kur keliaujant yra sekamas šnipukų.

«Panašų kun. Strelčiūno nuodėmių galima prirašyti visą jaučio odą», rašo «Šluota». Kaipgi nebus galima: juk ir jaučio oda didelė, ir fantazija laki. Bet štai tokiu sakiniu «Šluota» netyčiomis išsiduoda, kokia yra tikroji kun. Strelčiūno «kaltė».

«Bet ne čia esmė (ne tai

na vyrą ir ką kartą apie tai pasikalbėti. Gal reiks ilgokai palaukti, bet tai išsimoka. Tuo tarpu gali stengtis padėti kito girtuoklio tokioje pat būdoje esančiai žmonai. Ne vienas girtuoklis pasitaisė, pastebėjęs savo žmoną šitaip elgiantis. Ir tavo vyras gali susitvarkyti.

J. Kidykas
(Bus daugiau)

Š. Amerikos prezidentas Lyndon B. Johnson sveikinasi su trimis jaunuoliais po pamaldų Kristaus bažnyčioje Aleksandrijoje, Virginijos valstybėje.

Tą bažnyčią lankydavo pirmasis Š. Amerikos prezidentas George Washington.

svarbu, Red.) Mat. klebonėlis, pasirodo, užsiiminėjo ne tik lakstymu paskui sijosus ir rublio medžiojimu. Jis prikišo nagus ir prie rimtesnių dalykų. Pav., vasaros atostogų metu įrengė savo bute klubą vaikams, kurį laukė dešimt religingų šeimų vaikai. Pakiškdamas sauja saldainių ir senų iliustruotų žurnalų, kunigas stengėsi patraukti vaikus į savo pusę, neigė mokytojų aiškinamas mokslo tiesas.

Pasirodo, jog tai buvo nebe pirmas Strelčiūno bandymas religijos nuodais žaloti jaunučių tarybinių piliečių sąmonę. Prie bažnyčios buvo įsteigtas net «Kryžiaus kelis» ratelis iš 19 žmonių, į kurį buvo įtraukti Obelių viurinės mokyklos mokiniai. Prisidengęs religijos skraiste, klebonas stengėsi varyti antitarybinę propagandą, atitraukti jaunimą nuo knygos sporto, saviveiklos. Čia jis veikė daugiausia per atsilikusius tėvus, įvardydamas jiems baimės «dievo rūstybe». Taip jis įkalbėjo 8-tos klasės mokinę V. Deksnytę stoti į komjaunimą, kad ši pranešėtų jam visą, kas vyksta komjaunuolių tarpe.

Tada viešniai valdžios organai ir sudavė veikliam ir «išradingam» klebonėliui per nagus; nekišk jį ten, kur tau nepriguli! Strelčiūnui teko išsikelti į kitą parapiją — į Biržų rajono Pabiržės miestelį. Kiek teko girdėti, jis ten vaidina kone šventąjį ir tarybų valdžios nuskriaustą žmogų... («Sutauk šėšelyje»; «ŠLUOTA» 1962 m. kovas).

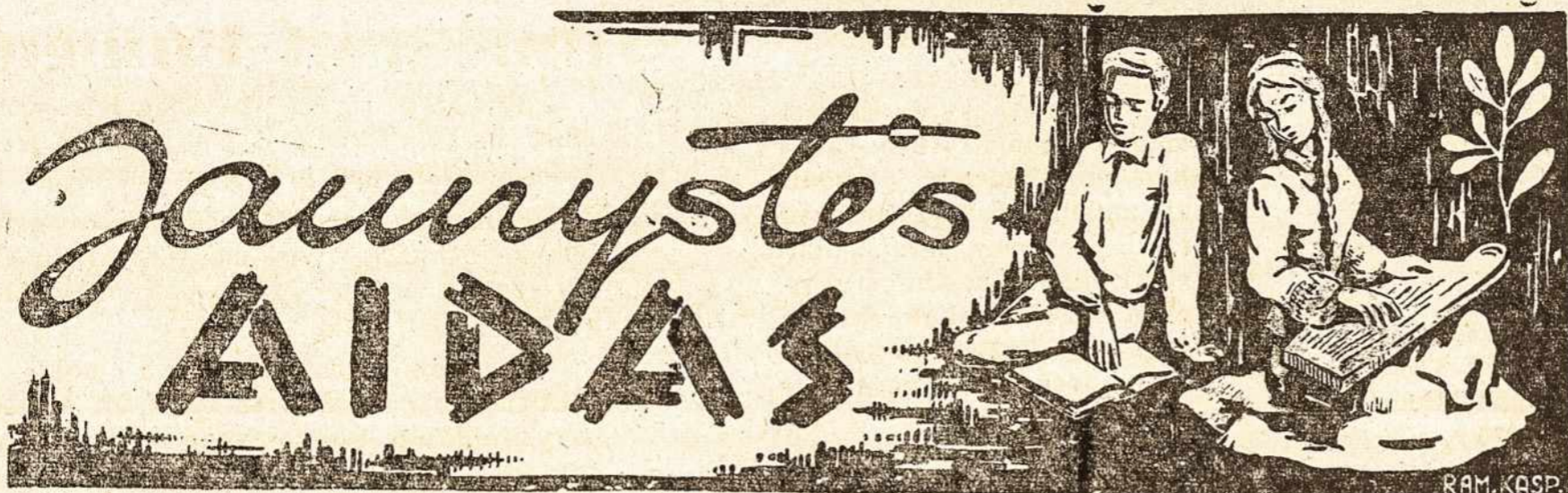
Tai va, kodėl reikia įpurvą suminti kunigo vardą — kad jis uoliai ir moderniskai bando prieiti prie jaunimo, kad jis kaip sielų vadovas, nori žinoti, kas dedasi komunistinio jaunimo kuopelėse, kad drįso net «Kryžiaus kelis» ratelį suorgnizuoti ir jam laimėti net vidurinės mokyklos mokinių! Štai, kur yra tikroji komunistinio raševos neapykanta ir kerštas! O kunigui nevalia niekam pasiskusti, nevalia savo gero vardo viesai spaudoje apginti. Ir komunistai turi drąsą porinti visam pasauliui — pas mus yra visiškai religijos laisvė!

Iš «Laiškai Lietuviams»,

1965 IX

(Bus daugiau)

Verta mokytis ar ne?

Mes, jaunimas, turime platų kelią prieš akis. Mūsų gyvenimas priklausys nuo mokslo žinių ir jų panaudojimo gyvenime. Ar yra protinga patiems sau nukirsti mokslo kelią vos pradėjus tuo keliu keliauti? Ar nevertėtų pagalvoti, kad mokslo nebaigus laukia daug sunkesnis gyvenimas, negu jį baigus?

Kaip pavyzdį paimkime du vyrus, sakysime. Domą ir Tomą. Domas yra baigęs savo mokslus o Tomas ne. Domas jau turi gerą ir atsakingą tarnybą, nes jis baigė universitetą ir įsigijo diplomą. Jam dabar jau lengva užsidirbti pragyvenimą, nes šiomis dienomis žmonės suaugę tuoju mokslu labai reikalingi įvairiose srityse.

Tomui vyksta žymiai sunkiau. Jis teturėdamas nedidelį išsilavinimą, priverstas įeiti į paprastą, tam išsilavinimui tinkamo darbo. Seniau, kai mašinų buvo ne tiek daug, reikėjo daug žmonių atlikti fiziniam darbui. Šiandien ir ta sritis siaurėja, nes daugiau ir daugiau mašinų užima darbininkų vietas. Be to, Tomas, tesugebąs atlikti ne sudėtingus darbus, turės dažniau kaitalioti darbovietes ir prašinėti, kad jį priimtų o sulaukęs vyresnio amžiaus greičiausia iš viso darbo nebegaus ir turės gyventi iš pašalpų. Domui tokie vargai negresia, senatvė jo nebaugina. Yra daug žmonių nepajėgiančių dirbti su kaus fizinio darbo, bet jų turimos žinios ir išeitas mokslas suteikia jiems galimybių dirbti savo profesijose iki senatvės.

Kiekvienas mes turime pareigų savo tėvams ir tautai. Tėvams, nes jie duoda a da vė galimybės išsilavinti; tautai, nes ji suteikia progas įgytas žinias panaudoti jos ir visos žmonijos gerovei. Jei nebūtų buvę žmonių, kurie mokslą panaudojo žmonijos gerovei, mes turbūt ir šiaandien tebegyventume urvuose.

Vienas ypatingas mokslo požymis yra tas, kad niekad ne galima jo prarasti. Mūsų tėvai išgyveno karus. Jie prarado savo namus, turtus ir žemes, bet jie neparado savo išsilavinimo, kurio joks priešas negalėjo atimti. Nebūkime tikri, kad mūsų ateitis bus be karų ar kokių netikėtų įvykių, rami kaip abartis.

Gal mes kaip ir mūsų tėvai, turėsime neštis su savimi kas lengviausiai pasimama — mokslą!

Kaikurie jaunuoliai išeina iš mokyklos, nes jie tiki kad uždirbs daugiau pinigų negu tie, kurie tuo laiku mokosi. Jų protu, laikas praleistas mokykloje yra bevertis, nes už jį niekas nemoka. Deja, jie nepastebi, arba pastebi kai jau būna per vėlu, kad tie kurie mokėsi, gyvenime juos greitai paveja ir pralenkia.

Iš kurios pusės į mokslą bežiūrėtume, turim pripažinti, kad jis yra tvirtas pagrindas, ant kurio galime statyti ateities planų pastatus. Turėdami pagrindą po kojomis būsimie naudingesni ir tautai, ir žmonijai o patys sau susikursime geresnį gyvenimą.

Vaidota Kuprevičiūtė
«Tėviškės Žiburiai»

AR ŠUO GALI BŪTI PAUKŠČIU?

Toronto moksleiviai ateitininkai atskirai paminėjo Vasario 16 Organizui su tėvų pagalba dalyvavo pamald-

Naktis ant Nemuno

J. Augustaitytė Vaičiūnienė

Naktis ant Nemuno sustojo,
Atplaukus mėlyna giria,
Beržuos dar supasi daina artojo
Ir miršta vėjo pračalgų bare.

Tu čia išplauks žvejai į jūrą
Ir trauks sidabro žuvytes.
Pakrantėms kuklūs žiburėliai dega,
Viliodami blankias žvaigždes.

se Po to vyko minėjimas Lietuvos Vaikų Namuose. Susirinko didelis būrys mokslievių, tėvelių, globėjų ir šiaip svečių. Nors patalpos erdrios, tačiau seselės sunkokai talpino visus atsilankiusius.

Minėjimą atidarė jaun moksleivių atkū globėjas, K. Kaknevičius. Stud. A. Bušinskaitė vaizdžiai pakalbėjo apie Vasario 16 šventę. Jos žodis buvo trumpas, paprastas ir ypač patrauklus jauniems. Kodėl minime Vasario 16? — klausė ji ir atsakė, kad tai yra didžiausia mūsų šventė. Kas yra nepriklausomybė? Ji reikiama laisve tvarkyti nepriklausomai krašto reikalus. Mes turime kovoti už pavergtųjų laisvę ir patys likti lietuvišiais. Ypač vaizdus buvo

palyginimas šuniuko, kuris patekęs tarp daugybės paukščių, sumanė pasidaryti paukščiu. Pasidarė medinius sparnus, bandė skraidyti, bet ne sisekė. Paukščiai iš jo juokėsi, anašiai būtų ir su mumis jei mes gyvendami Kanadoje sumanytume tapti angliais.

Eilėraštį «Lietuva» padeklavo jaunutės ateitininkės: L. Smolskytė, L. Vaitiekūnaitė, N. Čizikaitė ir S. Černiauskaitė. Gintarių ir Vaidilučių būrelių jaunesnės atkės inscenizavo Lietuvos kovas už laisvę paskelbdamos nepriklausomybę. Programą pajvairino K. Mardosaitės piano solo ir G. Dalindos eilėraštis. Jaunutės ateitininkės pavaizdavo paukštelių skundą, toliau sekė montažas «Tėvymė»

Šventinę nuotaiką praskaidrino E. Krikščiūno piano solo — Brahms'o «opšinė». Pagaliau buvo pagerbti partizanai. Dainavo ir deklamavo: R. ir V. Kaknevičiai, R. Rovas, G. Stankutė ir R. Uaderytė. V. Kolyčius, moksleivių ateitininkų globėjas, padėjo seselėms, programos dalyviams, A. Bušinskaitėi ir V. Anskytėi, kuri paruošė jaunuosius scenai. Ateitininkų tėvų komiteto rūpesčiu visi dalyviai buvo skaniai pavaišinti. Visi susirinkusieji pasijuto kraštai šventiškai ir lietuviškai, lyg vienos didelės šeimos nariai. Pagarba ir padėka globėjams kurie skiepia jaunųjų atkū lietuviškumą tokiais vykusiais minėjimais.

S. D.

«Tėviškės Žiburiai»

DVI KALBOS — DVI GUBAS TURTAS

Dviejų kalbų problemą Kanadoje nagrinėja žymus istorikas Arnold Toybee. Pagal jį, kanadiečiai turėtų būti laimingi žmonės, nes abi kalbos, anglų ir prancūzų, yra kartu ir pasaulinės kalbos. Tie, kurie turi galimybę ir neįmoksta abiejų kalbų, ne supranta kokią progą jie praleidžia. Kaip pavyzdį jis duoda Šveicariją, kur dauguma moka 3 kalbas. Esą šveicarai susitikę kitą šveicarą ir pastebėjęs, kad sutikto gimtoji kalba nėra ta pati, tuoj pradeda kabėti kita kalba, kad pagerbtų sutiktąjį. Kanadoje priešingai: skirtinga kalba neprisideda prie draugiškumo, bet prie nebičiuliškumo.

TRAKAI IR JŲ VALDOVAI

Simas Sužiedėlis

Kęstutis uoliai kariavo ir su kitais savo priešais — mozarais ir lenkais. Jie gyveno į pietus nuo Lietuvos ir dažnai gribsterdavo Kęstučio vadomas Gardino ir Brastos žemes — buvusį Jotvingių kraštą.

Kartą Kęstutis pateko lenkams į nelaisvę, bet paspruko. Paskui jiems atsismokėdamas, su savo broliu Liubartu buvo nuėjęs iki pačios lenkų sostinės, ir grįžo namo su daug belaisvių. Lenkams tiek Kęstučio žygiai buvo labai gairžūs, bet jie negalėjo atsispirti, nes tuo metu savyje vaid josi.

Jei atsimsime, kad Kęstutis padėdavo ir Algirdui, žygiuojant jam į Maskvą, aišku kiek jis turėdavo vargo ir rūpesčių. Sunku įsivaizduoti kaip jam užteko jėgų ir ištvėrmės. Visas jo gyvenimas buvo nuo latinių kovų grandinė: penki šeši žygiai per vienerius metus! Jis tik spėdavo grįžti į Trakus, vieną kitą dieną pasisėdėti, o karo trimitai vėl jį pašaukdavo į mūšį. Visada buvo karui pabalhotas jo žirgas ir nušveistas jo kalavijas. Kęstučio rankose jie niekada nerūdijo!

ISTO É UM FATO

O condor da Califórnia é o maior pássaro encontrado no continente norte americano. Com as asas abertas chegam a medir 3,05 metros de envergadura, e atualmente se limita quase que aos picos da elevação Sierra Mountains da Califórnia. Existiam antes na região meridional das Montanhas Rochosas nos Estados Unidos mas a caça indiscriminada reduziu seu número como também o âmbito em que viviam. O casal de condor geralmente choca apenas um ovo cada dois anos. Ésses «normes pássaros, segundo se acredita, devem ser o «pássaro trovão» da lenda indígena americana.

A mais jovem congressista dos Estados Unidos foi eleita pelo mais recente Estado da União. Trata-se de Patsy Takemoto Mink, que, com 36 anos de idade, já é um político experimentado. Advogada em Honolulu, ela entremeou sua atividade política com o trabalho voluntário em prol das crianças defeituosas e retardadas, e espera ser designada para a Comissão de Trabalho e Educação na Câmara dos Representantes. Descendente de japoneses, a sra. Mink é natural do Havai, e esposa de um geólogo natural de Pensilvânia.

O amendoim é quase uma noz. Relaciona-se com a família da ervilha e do feijão. O pé de amendoim produz inúmeros botões pequenos que se abrem com o sol nascente, murcham se fertilizados e morrem ao meio dia. Sua haste continua a crescer curvando-se para baixo, até que empurra a vagem para dentro da terra fofa, onde o amendoim se desenvolve. Natural da América, o amendoim é hoje uma importante fonte de alimento e óleo vegetal em todo o mundo.

Mookos Dr. V. Kudirkos rūmų tėvams jėzuitams išnuomavimo sutarties ištraukos: Netilpusios praeitam «M L.» numeryje prie p. Čiuvinško laiško.

«...pelo presente Instrumento e na melhor forma de direito dá um emprestimo por comodato, em caráter gracioso, como de fato emprestado tem, a outorgada comodataria a propriedade imovel acima indicada, tudo mediante as cláusulas e condições seguintes: — PRIMEIRA — Que o prazo do presente comodato é de 30 (trinta) anos contados da presente data; SEGUNDA: — Que o imovel objeto do presente contrato deverá ser destinado, pela outorgada comodataria, ao uso exclusivamente benéfico Social, Cultural, e religioso da coletividade em Geral assim como particularmente dos próprios associados da outorgante comodante e pelos lituanos e seus descendentes, residentes no país: TERCEI-

RA: — Que a outorgada comodataria, se obriga e compromete a manter o imovel ora recebido em comodato, em perfeito estado de conservação e funcionamento, providenciando por sua exclusiva conta e responsabilidade todos os reparos e manutenções que se fizerem necessárias, inclusive substituindo tudo aquilo que, pelo natural decurso de tempo e do uso normal, vier a se danificar, podendo, também, nele fazer as benfeitorias que julgar convenientes respeitadas as normas dos poderes públicos competentes, ficando as mesmas, desde logo, incorporadas ao prédio para todos os seus efeitos de direito, não lhe assistindo a sua retenção ou indenização de qualquer espécie quando findo o presente contrato; QUARTA: — Que a outorgada comodataria se obriga a satisfazer todas as exigências dos poderes públicos competentes, providenciando a imediata notificação da ou-

ISIDÉMÉTINI ADRESAI

LIETUVIŲ KONSULATAI:

RIO DE JANEIRO: Dr. Frikas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val:

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168, sala 53, Tel. 32-0960, Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

torgante comodante de tudo quanto, possa ocasionar prejuizos à propriedade ou ao seu dominio; QUINTA: — Que a outorgada comodataria será responsável pelo pagamento integral de todos os impostos e taxas e demais tributos incidentes sobre a aludida propriedade imovel mesmo pelos que, doravante, vierem a ser criados, providenciando os seus pagamentos dentro dos respectivos prazos.»

Ištrauka iš: ESCRITURA PUBLICA. Certidão, L. O. 52. Fls. 237.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

TĒVAI ĒZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. (recaídos) 93 2341.

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJŲ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8 6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniam, Šv. Juozapo mokykloj. — antradieniais ir ketvirtadieniais 11,30 val Gimnazijos mokiniam, São Miguel gimnazijoje — ketvirtadieniais 12,15 val.

JŪSŲ PAGALBA REIKALIN GA BAIGTI IRENGTI MOKOS KIEMĄ, IR MAŽA AUKA BUS DĒKINGAI PRIIMAMA

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Moooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 9,30 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios.

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį, Parque das Nações 10 val Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val. Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V. Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAŠ

Kasdien 20,15 iki 20,50 val
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALŪRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškų ir stiprių megstinaukų, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45 Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Paruooda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 186 Tel 52 2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŪN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga pardodama ir išsimokėjimui
Atėikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

ŠV. JUOZAPŲ VYRŲ BROLIJOS
REGIA PIKNIKĄ

8 m lapkričio 21 d.

PRAIA GRANDE

Autobusai šes iš Casa Verde ir Vila Zelina išvykimo valanda nurodyta bilietuose

Bilietai iš anksto gaunami: pas pp Matelionius Casa Verde, rua Jatai, 150 ir rua Viçchi, 204. Vila Prudente pas p. M Tamaliūną, rua Agostinho Latari, nr 346 ir pas visus Brolijos narius Zelinoje

Bus geros muzikos ir šokiai. Tai paskutinis šių metų Brolijos piknikas!

Pasinaudokite gera proga!

JUOSŲ audimo ir kitų lietuviškų rankdarbių kursai V. Zelinoje pradėdami šio mėn 20 dieną 7 val. vakaro Visos lietuvių dukros yra kviečiamos pasinaudoti šia proga ir savo namus bei rūbus pagražinti lietuviškais raštais. Kur sai vyks šeštadienį vakarais. Už mokslą mokėti nereikės.

Pirmąjį kursų vakarą, po trumpo atidarymo programos bus jaunimo pasilinksminimas. Tėveliai, paraginkite savo vaikus dalyvauti lietuviško jaunimo susibūrimuose

LIET KAT. BENDRUOMENĖS CHORAS KVIEČIA į metinę šv. Cecilijos šventę, kuri bus 20 ir 21 d lapkričio, Vila Zelinoje, buvusius choristus, choro rėmėjus, chorisų tėvus.

Šventės programa: lapkričio mėn. 20 d 19 val mišios už mirusius choristus; lapkričio 21 d 11 val. iškilminga suma; 15 val šaunus pobūvis ir įdomia programa

Lapkričio mėn 15 d L. K. B choras ruošia išvažiavimą pikniką su įdomia programa į Rio Grande.

ARTYMO MEI ĖS PAREIGA

Prel. K. Miliausko ligoni nės išlaidoms padengti ruošiamas vakaras jau ėia pat, 13 d lapkričio, Kas dar neįsigijote pakvietimų ar staliukų, pasiskubinkite įsigyti nes prie ėjimo nebus galima gauti.

EMIGRANTŲ—IŠEIVIO die na bus minima 28 d. lapkričio pirmą Advento sekmadienį S. Paulo katedroj 10 val. bus mišios, kurias laikys J.E. vyskupas Dom José Lafayette. Mišių metu giedos Liet.

Kat Bendruomenės choristai: Visos tautos dalyvaus su tautinėmis vėliavomis.

Be to, imigranto dienos programa yra numatyta paskaita 1 d. gruodžio 2 val. São Paulo miesto bibliotekoje Paskaitai skaitai yra pakviestas buvęs estado teisingumo sekretorius ir universiteto rektorius prof Miguel Reale. Gruodžio mėn. 4 d. planuojama São Paulo Miesto Teatre tarptautinė folkloro šventė. Tiksliau ir smulčiau bus skančios savaitės laikraštyje.

Pasaulio Liet Bendruomenės Centro valdyba praneša ir prašo jaunimo Metus pradėti sausio mėn. pradžioje.

Lapkričio mėn 13 d. 7 val. Vila Zelinoje bus mišios už prieš porą metų mirusį vaitininką Sebastião de Almeida. Velionies šeima prašo klientus ir draugus atvykti į sv. mišias.

Laškai: A. Grabauskui, J. Razulevičiui, G. Marcinkevičiutei, D. Ruzgaitei, W. Klišytai, A. Pranckevičienei M. Černiauskaitei, A. Bačiūniene, Prismic Miroslav, I. Kutkienei, Bol Verzbickui, K. Lunskui, N. Pupienytei, E. Skurkevičiui, J. Sliesoraičiui, N. Vinkšnaitytei.

Praėjusį sekmadienį mirė Marcelė Ausekienė, o prieš porą savaitių Vincas Čemarka. Mirusiųjų giminėms reiškia me gilią užuojautą.

Praėjusį pirmadienį savo draugų tarpe šventė savo gimtadienį Jonas Bagdžius. Jis pasinaudodamas dviejų dienų švente 14—15 lapkričio organizuoja ekskursiją į Rio de Janeiro

Mooca

Ne tik Mookos choras įsitempęs ruošiasi pirmajam savo koncertui, bet ir buvusią kariškių grupę bei jų artimie

Dr. Vytautui ir Kazimierui Ausekams, bei visai jų šeimai, mirus jų mamytei
MARCELEI AUSENKIENEI
kuo giliausią užuojautą reiškia
Br. Šukevičius su šeima

A. A. MARCELEI AUSENKIENEI
mirus, jos vyrui Kazimierui ir visai šeimai,
nuoširdžią užuojautą reiškia
Motiejus Tamaliūnas su Šeima

DĖMESIO, DĖMESIO!

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, talkinama visų São Paulo lietuvių kultūrinių ir parapijinių organizacijų š. t., apkrčio (novembro mėnesio 13 dieną. šešta ienį. 8 valandą vakaro, seselų pranciškiečių gimnazijos salėje, VILA ZELINOJE, rengia

GRANDIOZINĮ VAKARĄ BALIŲ

kurio programoje dalyvaus Teatro Municipal solistai ir baletu artistai kartu su mūsų kolonijos dainininkais. Šokiams gros vienas iš geriausių São Paulo miesto orkestrų Šio vakaro visas pelnas skiriamas prelato Kazimiero Miliausko gydymo išlaidoms padengti, todėl visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti

Bilietus ir staliukus galima užsisakyti ir telefonu pas LSB pirmininką Aleks. Bumbli ir V. Zelinos kleboniją.

Rengėjai

MARIJA AUSENKIENĖ gimė Ežerėnuose, Lietuvoje d. lapkričio 1893 m. ir mirė S. Paulyje 7 d. lapkričio 1965 m. Nuliūdime paliko vyrą Kazimierą, dukras: Valeriją, Stasę ir Apoloniją sūnus: Kazimierą, Joną ir Viktorą marčias: Aną, Mariją ir Anastaziją. Žentus: Joną, Juozą ir Romaną. 18 anūkių bei anūkių Jos sūnus Antanas kunigas Benediktinas, D m Estanislau Auseka, mirė prieš keletą metų S. Paulo mieste.

Mirusioji atvyko į Braziliją 1906 metais Pirmą gyveno Rio de Janeiro, vėliau, 1929 metais, persikėlė į S. Paulį. Gyveno ir mirė savo namuose, Rua Sto. Amasio, 109, Vila Bela.

Ji rengiasi gražiai paminėti Lietuvos partizanų savanorių kūrėjų, karių dieną

Šitas minėjimas įvyks gruodžio 8 dieną, kadangi lapkr. 23, tikroji Lietuvos kariuomenės diena, šiemet minėjimui ji nepatogi

Minėjimas prasidės pamaldomis 15 val už visus kovo se kritusius savanorius, partizanus, karius bei šaulius Po pamaldų bus dviejų veiksmų vaidinimas, keletas šventei pritaikytų žodžių ir choro ir solo dainų bei giesmių Pas kuri seks užkandžiai, pasižmonėjimas.

Minėjimą kviečiami visi buvusieji Lietuvos savanoriai kūrėjai, kariai ir šauliai. Jei kas turėtų uniformą — atnekti uniformoje, Apdovanotieji atsižymėjimo medaliais prisiekite juos prie krūtinės!

Minėjimą kviečiamas kiekvienas lietuvis, lietuvi, kurie įvertina mūsų buvusių savanorių žūkas, pasišventimą Lietuvai laisvę iškovoti ją nuo priešų apvalyti, o vėliau ir jo tvarką palaikyti

Mookos lietuvių choras iš 8 asmenų jau išaugo iki 29! Koncerto programa žada būti turtinga ir įvairi. Jau galima gauti pakvietimus pas Tėvus Jėzuitus pačioje Mookoje, pas choro narius, «M. L.» spaustu vėje Zelinoje.

Kas žadate dalyvauti koncerte Kalėdų antrą dieną, 16 valandą tai pasirūpinkite pakvietimais ne kiek nedelsdami Mookos salė nedidžiausia. Talpina vos 300 asmenų. Todėl lengvai gali pakvietimų pritrūkti

Apie patį chorą, jo rengimą programą daugiau kitą kartą.

Praėjusį sekmadienį ir pirmadienį Mookos choro nariai ir dideli tėvų jėzuitų rėmėjai ponai Anufras ir Emilija Tumėnai atšventė savo gimtadienį Choras sudainavo ilgiasią metų, o jubiliečiai pavaišino visus gardžiu tortu.

P. A. Tumėnas jau baigia suvesti scenon šviesas Šio mis dienomis bus įgyta garsia kalbių sistema salei kad būtų galima gerai perduoti plokštelių muziką šokiams. Scenai pagražinti yra dirbamas lietuviškas kryžius ir planuojami teatrui kulisai.

VILA ANASTACIO

Praėjusį šeštadienį V. Anastasio jaunimas ir lituanistinės mokyklos vaikučiai turėjo ne ilgą, bet gražią programėlę: dainos, tautiniai šokiai, muzika — kaip ir tiaka jauniems.

Jaunimo būreliui suėjo pirmieji veiklos metai. Dainavimo mokina p. A. Petratis, kas savaitę nuvykdamas Anastasio ir Casa Verde: Tokiam ištikimam darbui reikia gerokos porcijos pasišventimo ir ištvermės.

Ištvermės reikia ir jaunimui — repetuoti kartkartėmis tas pačias dainas, kurios gali įgristi iki gyvo kaulo, tuos pačius žingsnelius kartoti ir

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 75,00

kartoti, iki net miegodamas galėtum šokti, per ilgesnį laiką nėra juokai. Bet tokios ištvermės ir darbo reikalauja kiekvienas kultūrinis darbas. Ir jaunimas kurs tokiam darbui atsideda kultūriną save.

Labai malonu pažymėti, kad tų ypatybių aiškios žymės regimos V. Anastasio jaunime, bent tame jaunimo būrelyje, kuris puoselėja lietuviškos kultūros barą.

Manau neklysiu pasakęs jog daugiausiai džiaugsmo su teikė jauniausieji šokėjai. Jie gražiai sukosi scenoje, kad nespėjau suskaičiuoti, kiek porų šoko

Ir net tie mažiukai pipirukai, berniukai ir mergaitės, papuošti tautiniais rūbeliais, dainuoja, šoka, kad net vienas kitas jų apsirikimas maloniai žiūrėtojus autelkia.

Jei tik nepavargs mielieji mokytojai, p-lė Sofija Polikai tytė, p-lė Kubiliūnaitė ir jos tėvelis, jei tik nepavargs gerosios mamytės tuos vaikučius vis ištikimai mokykton pasiūsti, juos vis naujomis programėlėmis užimti, tai praeis metai kiti ir Vila Anastasio turės gražų būrį lietuviškai jauniančio ir veikiančio jaunimo.

Po programos svečiai prie staliukų vaišinosi, jaunimas geram orkestrui grojant, šoko.

Geros kloties tolimesniuose užsimojimuose.

Koresp,

«Jaunimo Metų» S. Paulo organizatoriai prašomi susirinkti Mokoje, Rua Lituania 67, lapkr. 28 d 15 val. Kaip buvo nutarta lapkr. 21 d yra negalimas

PARSUDODA gražus apartamentas Santos — Boqueirão da Praia Grande: Salė miegamas, virtuvė ir maudimosi kambarys su visais baldais kaina 8 1/2 milijono cr.

Kreiptis: Liudas Bendoraitis Rua Monteiro Soares Filho, 222 V. Zelina.

NORI SUSIRAŠINĖTI

JUOŽAS — JOSÉ SIMUTIS
75 Manchester St.
Nashua, N. H. EUA

nori susirašinėti su Brazilijos lietuvaiteimis ir lietuviais. Jis norėtų sužinoti apie Brazilijos gyvenimą. Suinteresuoti malonėkit rašyti nurodytu adresu.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas
JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje.
Rua B de Itapetininga, 262,
4.0 and, sala 406, Tel. 35-8873